

Werken met waarden: Morele reflectie en management

Symposium Ethische dilemma's bij de ondersteuning
aan mensen met een verstandelijke beperking

Amersfoort, 20 mei 2016

Marcia Smits

Ethiek en morele dilemma's

- 'Grote' en 'alledaagse' vragen
- Specifieke vragen/dilemma's en algemene kwesties
- Morele dilemma's:
 - Mag ik ...?
 - Moet ik ...?
 - Is het goed/verantwoord om ...?
- Aan de orde van de dag: welk dilemma had u in de afgelopen week?

Morele, juridische en praktische vragen

- Praktische vragen: hoe pak ik het aan?
Doe ik de dingen op de goede manier?
- Morele vragen: wat is het goede?
Doe ik het goede?
- Juridische vragen: wat is het juiste?
Doe ik het volgens de regels?

Morele reflectie en management

relief
CHRISTELIJKE VERENIGING VAN ZORGANBIEDERS

Waarden en normen

Waarde: abstracte formulering van wat nastrevenswaardig is.
Rechtvaardigheid, eerlijkheid, rijkdom,
Betrokkenheid, zorgvuldigheid, vertrouwen

Norm: richtlijn of regel waarmee een waarde concreet wordt gemaakt.
Huisregels, juridische kaders, behandelplannen
Procedures, beleid

Morele reflectie en management

relief
CHRISTELIJKE VERENIGING VAN ZORGANBIEDERS

Waarden: voorbeelden

Vertrouwen		Veiligheid
	Betrokkenheid	
Respect (voor...)		Rust
	Betrouwbaarheid	
Rijkdom		Geluk
	Autonomie	
Liefde		Integriteit
	Privacy	
Gezondheid		Deskundigheid
	Zorgvuldigheid	
Verbondenheid		Trouw

Morele reflectie en management

relief
CHRISTELIJKE VERENIGING VAN ZORGANBIEDERS

Terug naar het begin

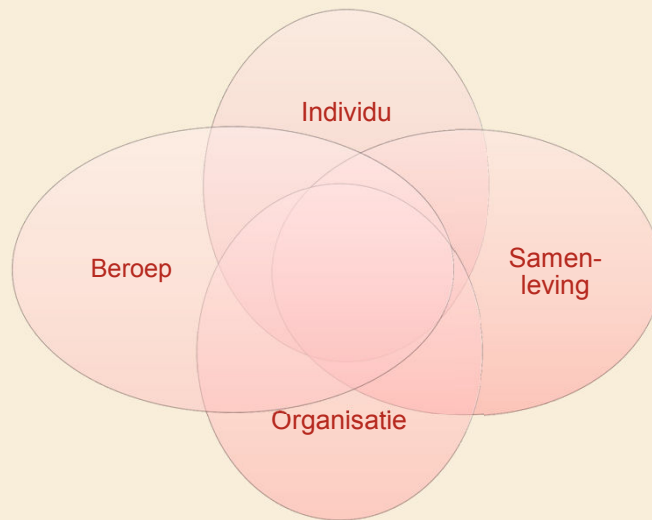
Aan de hand van de voorbeelden uit uw eigen werksituatie

1. Welke waarde(n) streeft u na?
2. Welke waarde(n) is/zijn er in het geding?

Morele reflectie en management

relief
CHRISTELIJKE VERENIGING VAN ZORGANBIEDERS

Waarden op verschillende niveaus

Morele reflectie en management

relief
CHRISTELIJKE VERENIGING VAN ZORGANBIEDERS

Waarden in de organisatie

Waarden van de manager – andere beroepen

- Kernwaarden en indirecte waarden
- Gezamenlijke / conflicterende waarden

Morele reflectie en management

relief
CHRISTELIJKE VERENIGING VAN ZORGANBIEDERS

Waarden in de organisatie

Waarden van de manager – andere beroepen

- Kernwaarden en indirecte waarden
- Gezamenlijke / conflicterende waarden

Kernwaarden organisatie

- Geven uitdrukking aan identiteit
- Mooie woorden waarmaken: realiseren van waarden in de praktijk
- Verbinding met inspiratie/motivatie van professionals

Morele reflectie en management

relief
CHRISTELIJKE VERENIGING VAN ZORGANBIEDERS

Doelen van morele reflectie in de zorgorganisatie

Bezinning op en gesprek over goede praktijk:

- Professionele ontwikkeling
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor kwaliteit van zorg
- Kwaliteit realiseren vanuit ieders rol, verantwoordelijkheid
- Verbinden met en uitdragen van (kern)waarden op verschillende niveaus in de organisatie

→ Moreel beraad is een methode voor gezamenlijke morele reflectie in de zorgorganisatie

Morele reflectie en management

relief
CHRISTELIJKE VERENIGING VAN ZORGANBIEDERS

Morele dilemma's

- Er moet een besluit genomen worden
- Wat is het goede, of het minst slechte?
- De opties sluiten elkaar uit
- Er botsen belangen/verantwoordelijkheden/waarden

Signaalvragen:

- Mag ik ...?
- Moet ik ...?
- Is het goed/verantwoord om ...?

Wie is eigenaar van het dilemma? → Perspectief

Morele reflectie en management

relief
CHRISTELIJKE VERENIGING VAN ZORGANBIEDERS

Casus: morele dilemma's en management

Voor welk dilemma staat/stond u gesteld in uw werk?

Morele reflectie en management

relief
CHRISTELIJKE VERENIGING VAN ZORGANBIEDERS